

REGIONY EVROPY –

- STŘEDNÍ EVROPA

Společné znaky:

Přírodní podmínky

- poloha – střed evropského světadílu, tranzitní poloha, 50. rovnoběžka severní zeměpisné šířky
 - povrch značně rozmanitý:
 - na S nížiny (Severoněmecká, Středopolská) a jezerní plošiny, přechází do Středoněmecké vysočiny a Českého masivu, na J Alpy a na V Karpaty, v Maďarsku opět nížiny (Velká uherská nížina) a step (pusta).
 - podnebí: mírné - přechodné, na západě převážně oceánské; od Z k V roste kontinentalita klimatu; na horách studené - vysokohorské
 - Řeky: Dunaj (Černé moře); Labe, Rýn (Severní moře); Odra, Visla (Baltské moře)
 - Jezera: Balaton, Bodamské, Ženevské
 - vegetační pás – původně listnaté a smíšené lesy → vykáceny - místo nich - zemědělské plochy a jehličnaté (převážně smrkové) lesy
- (Vyhledej si a ukaž na mapě v atlase)*

Společensko-hospodářské podmínky

- křižovatka kulturních i politických vlivů → v historii časté změny hranic
- hranice mezi Germánskou X Slovanskou Evropou (Maďaři=Ugrofinská)
- v minulosti region rozdělen „ŽELEZNOU OPONOU“
- vysoká hustota zalidnění - koncentrace lidí podél řek a v místech současné nebo bývalé těžby uhlí – Porýní, Horní Slezsko, Podkrušnohoří
- státy střední Evropy se vyznačují vysokou hustotou zalidnění a rozdrobenou sídelní strukturou – hustá síť drobných sídel a malých měst
- státy se vyznačují nízkou porodností - pokles počtu obyvatel zmírňuje silné přistěhovalectví, zejména do Švýcarska a Německa
- většina států členy EU (kromě Švýcarska a Lichtenštejnska)
- většina států členy také NATO (kromě Švýcarska, Rakouska a Lichtenštejnska)
- ekonomická úroveň klesá směrem na východ - ekonomickým gigantem regionu je Německo
- západní část – hospodářsky vyspělá, germánské jazyky, federativní uspořádání, vysoká životní úroveň
- východní část – méně vyspělá (transformace), slovanské jazyky, ugrofinština (Maďaři), jednotné země, nižší životní úroveň
- v průmyslu převažuje: – strojírenství (dopravní prostředky - auta) – hutnictví – chemie
- zemědělství: – mírně převládá živočišná (chov skotu, vepřového) výroba nad rostlinnou (pěstování obilí, cukrovky a brambor)
- hustá a frekventovaná dopravní síť
- pro cestovní ruch mají nejlepší podmínky Alpské země, ČR a Slovensko

Jednotlivé státy:

- Slovensko
- Maďarsko
- Německo
- Polsko
- Rakousko
- Švýcarsko
- ČR
- Lichtenštejnsko

Státy střední Evropy můžeme rozdělit:

- Alpské státy: Německo, Švýcarsko, Rakousko, Lichtenštejnsko,
 - Státy Visegrádské čtyřky (V4): Polsko, Slovensko, Maďarsko, Česká republika
- (Vyhledej si je a ukaž na mapě v atlase)*

Německo – hlavní město Berlín

- rozloha: 357 023 km², počet obyvatel 82 mil.
- 2. nejlidnatější země Evropy
- skládá se ze 16 spolkových zemí
- povrch země tvoří většinou nížiny
- nejvyšší hory Alpy, leží na jihu.
- významné řeky - Labe, Rýn, Dunaj
- námořní přístavy – Hamburk, Brémy
- další významná města: Mnichov, Dortmund, Hannover, Essen, Kolín nad Rýnem, Frankfurt nad Mohanem
- Německo patří mezi nejvyspělejší země světa.
- těžba: hnědé uhlí (Sasko), zemní plyn (severní moře)
- průmysl: výroba železa, oceli, strojů, elektrotechnika, chemický průmysl, výroba automobilů (BMW, AUDI, OPEL, MERCEDES, VOLKSWAGEN,...), elektrických spotřebičů (SIEMENS, BOSCH,...)
- jadrové oblasti hospodářství: PORŮŘÍ, PORÝNÍ, SASKO,...
- Zemědělství – pěstování obilnin, brambor, zeleniny, chmelu (výroba piva)

Rakousko - hlavní město (Vídeň)

- rozloha: 83871 km², počet obyvatel 8,4 mil.
- 70% rozlohy zabírají Alpy = cestovní ruch (zimní (lyžování) i letní horská turistika)
- další významná města: Linec, Salzburg (W.A. Mozart), Innsbruck, Graz
- těžba surovin: sůl, železná ruda, ropa
- průmysl: dřevozpracující, papírenský, hutnický, strojírenský (obráběcí stroje, dopravní prostředky), potravinářský (mléčné výrobky), energetický (hydroelektrárny), chemický (OMV)
- zemědělství: chov ovcí, prasat, skotu (maso, mléčné výrobky, čokolády)

Švýcarsko – hlavní město (Bern)

- rozloha: 41284 km², počet obyvatel 7,8 mil.
- hlavní město Bern je světovým sídlem bankovníctví
- patří mezi nejbohatší státy světa – velký význam bankovníctví
- symbol neutrality
- střediska: Curych, Ženeva
- povrch je hornatý - velehory švýcarské Alpy
- úřední jazyky: němčina, francouzština, italština, rétorománština
- průmysl: hlavně přesné strojírenství, výroba kvalitních hodinek (Rolex, Tissot,...), výroba léčiv, potravinářský průmysl (sýry, čokolády,...)
- zemědělství - velmi vyspělé pastevectví (chov skotu) na vysokohorských loukách
- velký význam cestovního ruchu

Lichtenštejnsko – hlavní město (Vaduz)

- rozloha: 160 km², počet obyvatel 36000
- knížectví
- není v EU (pouze v Schengenském prostoru)
- průmysl - vysoká zaměstnanost v malých firmách, přesné strojírenství, elektronika, finančníctví, export

Slovensko – hlavní město (Bratislava)

- rozloha: 49035 km², počet obyvatel 5,4 mil.
- do roku 1993 společný stát s Českou republikou
- nejvyšším pohořím jsou Tatry (Gerlachovský štít – 2655)
- zemědělství: pěstují se tady náročné plodiny- kvalitní půda, pšenice, kukuřice, cukrová řepa a zelenina - rozsáhlý chov prasat, v podhorských oblastech chov skotu a ovcí
- průmysl: hlavně automobilový (zahraniční automobilky – Volkswagen, KIA,..) a elektrotechnický. V Bratislavě se zpracovává ropa. V Košicích se vyrábí železo a ocel
- rostoucí význam cestovního ruchu

Polsko – hlavní město (Varšava)

- rozloha: 312685 km², počet obyvatel 38 mil.
- nejvyšším pohořím jsou Tatry- výška až 2500 m
- v Polsku je vysoký podíl věřících (křesťanství), papež JAN PAVEL II
- střediska: Lodž, Krakov, Poznaň, Wroclav,..
- velmi významné zemědělství - skoro polovinu plochy Polska tvoří orná půda, pěstují se zde obilniny, (brambory, žito a oves = největší evropský producent), zelenina, chov ovcí
- průmysl: těžba rud, černého a hnědého uhlí, strojírenství (výroba aut Fiat, VW) a lodí (Štětín)

Maďarsko – hlavní město (Budapešť)

- rozloha: 93030 km², počet obyvatel 10,1 mil.
- hlavní město: Budapešť -vznik spojením dvou měst – Budína a Pešti – na protilehlých březích Dunaje
- nese si dědictví Uherského státu
- střediska: Debrecín, Szeged, Ráb,
- tradičně vyspělé je zemědělství, které má po Dánsku k dispozici nejvyšší podíl (kvalitní) orné půdy
- teplé vnitrozemské klima, Velká uherská nížina a řeky Dunaj a Tisa → produkční specializace – intenzivní zemědělství (pšenice, kukuřice, slunečnice, vinná réva...) a výroba potravin (export: maso, salámy, uzenina, ovoce a zelenina)
- velké zásoby bauxitu, z něhož se vyrábí hliník
- průmysl: strojírenství (autobusy), chemický průmysl, výroba léčiv a zařízení pro potravinářský průmysl
- cestovní ruch – jezero Balaton

Česká republika – viz. 8. ročník